

ПАРТІЙНА ЕТИКА ЯК РІЗНОВИД ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕТИКИ

1

- Етичні кодекси політичних партій

2

- Партійна дисципліна: європейський досвід

3

- Партійна дисципліна і довіра до політичних партій в Україні

Етичні кодекси політичних партій

КОДЕКСИ ЕТИКИ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ – це документи, які містять стандарт поведінки для членів партії

- В одних випадках кодекси є суто декларативними (французький «Демократичний рух»),
- в інших детально прописуються підстави і процедури застосування санкцій (іспанська Народна партія) та заборони для своїх членів (італійська «Демократична партія»).

принципи, на основі яких діє партія

конфлікт інтересів

заборони й обмеження, яких повинні дотримуватися члени партії

порядок застосування санкцій

порядок подачі скарг на членів партії

порядок врегулювання конфліктів між партійцями

Практика ухвалення партіями етичних Кодексів НЕ дуже поширена в Європі

Хто ухвалює кодекс?

загальні збори партії

**Хто слідкує за
дотриманням кодексу?**

**постійні або
тимчасові органи**

ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ

попередження (усне/письмове)

догана

**призупинення членства на певний період часу:
від 1 місяця до декількох років**

**позбавлення посад у партійних органах та/чи права
займати такі посади на певний період часу**

виключення з рядів членів партії

ПОВЕДІНКА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

КОДЕКС етичної поведінки в соціальних мережах Лейбористської партії

партія виступає за конструктивну дискусію, яка виключає образу опонентів.
(як онлайн, так і офлайн комунікації)

у дискусіях члени партії не повинні переходити на особисті образи

допускається критика політичних поглядів, а особисті образи – ні

заборонено «тролити» своїх опонентів та використовувати жаргон в комунікації

заборонено створювати анонімні акаунти, щоб образити опонентів

дискусії між членами Лейбористської партії мають бути дружніми

члени партії в комунікації не повинні використовувати сексуалізовану мову
та зображення, а також проявляти небажану сексуальну увагу

ПРОТИДІЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ

В **Лейбористській партії** ухвалено два етичних кодекси:

- перший з яких стосується протидії сексуальним домаганням та дискримінації за статевою ознакою
- а другий – антисемітизму та іншим формам расизму

В Кодексі етики німецької **Вільної демократичної партії** також ідеться про:

- нетерпимість до дискримінації, зловживань та домагань
- рівні можливості для всіх своїх членів, незалежно від статі, етнічного походження, віросповідання тощо

В етичному кодексі **Шотландської національної партії** зазначено:

- всі члени партії не мають здійснювати жодних расистських дій
- члени партії не повинні своїми діями дискримінувати інших осіб за ознаками раси, кольору шкіри, статі, релігійного віросповідання, чи сексуальної орієнтації

Партійна дисципліна: європейський досвід

ПАРТІЙНА ДИСЦИПЛІНА – правила поведінки, яких повинні дотримуватися всі члени партії, щоб не завдати шкоди її іміджу та репутації

внутрішня структура політичних партій має бути чіткою та прозорою

застосування дисциплінарних санкцій щодо членів партій повинно бути чітко регламентоване у статутах партій

Статуту повинні дотримуватися як рядові члени, так і партійне керівництво

найвищою дисциплінарною санкцією є виключення з партії

позбавлення членства в партії має розглядатися дисциплінарним органом партії

партійна дисципліна не має бути надмірною та обмежувати свободу дій депутатів

Кодекс належних практик щодо політичних партій (Венеційська комісія)

Імперативний мандат НЕ СУМІСНИЙ з принципами свободи та незалежності

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ

Кодекс етичної поведінки члена Європейської народної партії

неупереджено виконувати покладені на них функції

Стандарти добросовісної поведінки

утримуватися від отримання чи бажання отримати будь-яку непряму вигоду або винагороду

уникати будь-якої ситуації, яка може спричинити прямий чи непрямий конфлікт інтересів, що завжди існує там, де політик має особистий інтерес, що може негативним чином вплинути на виконання ним своїх обов'язків

приймати рішення на основі власної політичної позиції, а не з метою отримати за це певні матеріальні чи нематеріальні подарунки та вигоди

Партійна дисципліна і довіра до політичних партій в Україні

Виключення народних депутатів із фракцій

голосування всупереч позиції фракції

неетична поведінка

Для того, щоб повернути довіру суспільства, українські політичні партії:

1

- мають більш якісно підійти до формування своїх виборчих списків

2

- повинні прописати у статутах етичні правила поведінки, яких мають дотримуватися всі члени партії, щоб не завдати шкоди її іміджу та репутації

3

- не мають ігнорувати скандали за участю її членів

4

- мають застосовувати до всіх членів партії, в тому числі народних депутатів, справедливі санкції, якщо їхні дії суперечать партійній дисципліні

5

- мають детально регламентувати у статуті партії порядок застосування санкцій

6

- мають інформувати суспільство про свої рішення щодо членів партії, зокрема депутатів, які порушили партійну дисципліну

Дякую за увагу!

